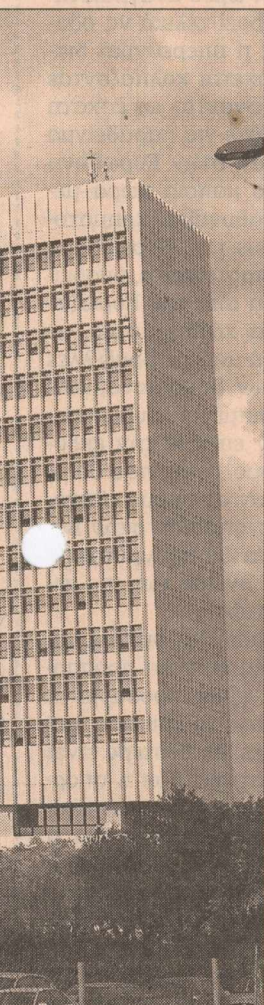

ΟΤΕ

κατ. ευρώ

είναι και οι αντιδράσεις

μειώνεται ότι το Δημόσιο, τίας, έχει περιθώριο άσκησης δικαιώματ διάθεσης μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου συγκεκριμένη ημερομηνία, του υπερτιμήματος εξακλείνει ένας χρόνος από της συμφωνίας. Το δι- για την κυβέρνηση έχει ορομηνία λήξης.

μα διάθεσης

τηρεί δεύτερο δικαίωμα πλέον 10% (ή 15% εφόσον ώτο δικαίωμα) των μετοκατά 15% έως 20% υπη- της χρηματιστηριακής τι- ερτίμημα αυτό υπολείπε- 140%. Και ο πειρασμός ερτίμηματος είναι ιδιαίτε- κυβέρνηση, ώστε να τον

σεις θα μπορούσαν να υ- επειδή θα το έκανε, αλλά το έκανε. Πολλοί για πα- ρούσαν να κατηγορήσουν η «χαρίζει» 400 εκατ. ευρώ ιρεία.

Η λύση για ΕΝ.ΚΛΩ. και τα ερωτήματα από την Κομισιόν

Της ΜΑΙΡΗΣ ΛΕΜΠΕΣΗ

Εναν τρόπο μετάφρασης των «αγαθών προθέσεων» του οικονομικού επιτελείου σε αληθινή, εφαρμόσιμη στρατηγική για τη διάσωση της Ενωμένης Κλωστοϋφαντουργίας, αναζητούν εναγωνίως τις τελευταίες ημέρες οι εργαζόμενοι του πολύπαθου ομίλου που κατασκήνωσαν έξω από το υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών, απαιτώντας γραπτές εγγυήσεις. Η καταβολή των δεδουλευμένων τους, ήτοι μισθοί 5 μηνών συν το δώρο των Χριστουγέννων, αποτελεί το ελάχιστο προαπαιτούμενο προκειμένου οι ίδιοι να επιστρέψουν στις διόλου εγγυημένες θέσεις τους, ωστόσο, το πρόβλημα είναι πολύ πιο περίπλοκο. Οι συσσωρευμένες ζημιές, που έως το 2007 ακολουθούσαν πτωτική πορεία, σε συνδυασμό με την αρνητική οικονομική συγκυρία αλλά και το δυσμενές περιβάλλον για την κλωστοϋφαντουργία, δημιουργούν ένα εκρηκτικό κοκτέιλ, το οποίο προκαλεί μάλλον «αλλεργία» στις τράπεζες και πληθώρα ερωτημάτων στην Κομισιόν.

Οι δεσμεύσεις του νέου υπουργού Οικονομίας & Οικονομικών, κ. Γ. Παπαθανασίου, δεν αποτελούν κάτι καινούριο για τους 1.200 εργαζόμενους που ταλαιπωρούνται τουλάχιστον κατά το τελευταίο 8μηνο, ωστόσο, ενδέχεται να αποτελούν μία διέξοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής βιώσιμων λύσεων. Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός ότι ο υπουργός συνέδεσε την ενίσχυση της ρευστότητας της εταιρείας με την υποβολή νέου επιχειρησιακού σχεδίου «σε συνεννόηση με τα σωματεία εργαζομένων», ίσως και να οδηγήσει σε μία τολμηρή αλλά και ρεαλιστική λύση, επίκεντρο της οποίας θα αποτελεί το κλείσιμο αντιπαραγωγικών μονάδων, η μείωση του εργατικού δυναμικού και η επικέντρωση του ομίλου σε δραστηριότητες με υψηλότερη προστιθέμενη αξία, όπως είναι το έτοιμο ένδυμα.

Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου αναδιάρθρωσης που είχε εκπονηθεί από τον βασικό σύμβουλο των πιστωτικών τραπεζών KANTOP, το 2004, αρχικά επεδιώχθη και επετεύχθη ο περιορισμός των ζημιών (έως το 2007), ενώ σε δεύτερη φάση προβλεπόταν η διείσδυση της εταιρείας σε νέες αγορές προϊόντων, μέσα από τα δικά της εμπορικά σήματα, με έμφαση στις συλλογές αθλητικών ενδυμάτων «Assist». Σύμφωνα με το αναμορφωμένο επιχειρησιακό σχέδιο, το οποίο υποβλήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2008 στις τράπεζες και τον βασικό μέτοχο, η εκταμίευση της προβλεπόμενης χρηματοδότησης θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Απρίλιο του 2008. Η υπόθεση περιπλέκεται τους τελευταίους μήνες περαιτέρω, αφού στις δεσμεύσεις της κυβέρνησης για την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου αντιδρά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αποτέλεσμα από τα 35 εκατ. ευρώ που ζητούσε συνολικά ο όμιλος, να έχει εισπράξει μόλις 10, κι αυτά με αρκετές αντιρρήσεις και ερωτήματα από την Κομισιόν, τα οποία σημειωτέον, έως σήμερα παραμένουν αναπάντητα. Στο πλαίσιο αυτό, η νέα δέσμευση του υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών για εξεύρεση λύσης, αλλά και οι πληροφορίες που αναφέρουν ότι θα δοθούν 14 εκατ. ευρώ μέχρι το τέλος αυτής της εβδομάδας για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών του ομίλου (μισθοδοσία και πρώτες ύλες), δύσκολα ικανοποιούν τόσο τους εργαζομένους όσο και τη διοίκηση. Εξάλλου, κύκλοι της διοίκησης άφηναν να εννοηθεί ότι οι διαπραγματεύσεις με το υπουργείο συνεχίζονται για το σύνολο της χρηματοδότησης, ήτοι τα 25 εκατ. ευρώ που υπολείπονται, υπονοώντας πως οτιδήποτε πέρα από αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό.

Μαθαίνοντας από την κρίση

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ*

Δεν υπάρχει πια αμφιβολία: Είναι η χειρότερη κρίση του παγκόσμιου καπιταλισμού, τουλάχιστον, από τη δεκαετία του '30. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει τη βαρύτερη παγκόσμια ύφεση των τελευταίων 60 ετών. Οι «κυρίαρχοι του σύμπαντος», τα «χρυσά παιδιά» της Γουόλ Στρίτ και οι ράθυμες ρυθμιστικές αρχές τους, δύσκολα θα τα είχαν θαλασσώσει χειρότερα.

Δέσμια της οικονομικής κρίσης, η υψηλός παλεύει να ξεφύγει. Στην κωμωδία του Γούντι Αλεν με τον επίκαιρο τίτλο «Πάρε τα λεφτά και τρέχα», πέντε βαρυποινίτες κατάδικοι επιχειρούν ομαδική δραπετεύση αλυσοδεμένοι μεταξύ τους με βαριές αλυσίδες στα πόδια. Αν θέλουν να σωθούν οι δραπετές πρέπει να κινούνται όλοι μαζί συντονισμένοι. Αν κάποιος σταματήσει σταματά και τους άλλους. Αν πέσει μπουρδουκλώνει και τους υπόλοιπους. Αν τρέξουν σε διαφορετικές κατευθύνσεις η ομάδα παραλύει. Η κρίση αποδεικνύει τη στενότητα αλληλεξάρτησης.

Η οικονομική κρίση αυξάνει τα θύματα της παγκοσμιοποίησης. Με τον φόβο της κοινωνικής αναταραχής, οι κυβερνήσεις δελεάζονται να μεταφράσουν το αίτημα κοινωνικής προστασίας σε κάλεσμα για οικονομική εσωστρέφεια και προστατευτισμό. Από τη Γερμανία, που αρχικά επιχείρησε να αντιμετωπίσει την κρίση εκμεταλλευόμενη τα πακέτα τόνωσης της οικονομίας των άλλων, στις ΗΠΑ του «αγοράστε Αμερική», στη Βρετανία των εργατών που απεργούν κατά της παρούσας εργαζομένων από την Ε.Ε., στην Ελλάδα του «έσπεια καλαμπόκι κερδοσκοπώντας στην άνοδο των τιμών και τώρα που οι τιμές έπεσαν διεκδικώ επιδότηση», ο «εθνικός προστατευτισμός επικρέμαται ως διεθνής απειλή. Σαν τους αλυσοδεμένους δραπετές του Γούντι Αλεν, οι αποκλίνουσες εθνικές πολιτικές οδηγούν τα κράτη σε συλλογική αποτυχία.

Ο προστατευτισμός γεννά εμπορικούς πολέμους. Επιστρατεύει ως πρόχειρο υποκατάστατο για την αποτυχία μεταρρυθμίσεων την ανεπάρκεια πολιτικής και την αδυναμία θέσπισης διεθνών κανόνων. Απειλεί με απο-παγκοσμιοποίηση και αντιστροφή της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς. Όμως, η διέξοδος από την κορυφαία αυτή κρίση της παγκοσμιοποίησης δεν είναι η εγκατάλειψη της τελευταίας, αλλά το ακριβώς αντίθετο: η ποιοτική εμβάθυνση της παγκοσμιοποίησης, με θεσμούς ρυθμιστικής και πολιτικής διακυβέρνησής της. Όσο για την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, σε αυτήν οφείλουμε την κοινοτική αλληλεγγύη, τα διαρθρωτικά ταμεία και τις πολιτικές συνοχής (Λ. Τσοούκας, Ποια Ευρώπη;). Οι ανεπτυγμένες οικονομίες άλλωστε ξέρουν καλά να συνδυάζουν το ελεύθερο εμπόριο με την κοινωνική αλληλεγγύη: οι πιο ανοιχτές οικονομίες της Ευρώπης (Γερμανία, Ολλανδία, σκανδιναβικές χώρες)

είχαν πάντοτε τα υψηλότερα επίπεδα κοινωνικών δαπανών.

Ο προστατευτισμός μειώνει την όρεξη για διεθνή και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Όμως, οι ωμές αναγκαιότητες της κρίσης μπορεί τελικά να οδηγήσουν εκεί. Τότε η υπερεθνική διακυβέρνηση δεν έρχεται καλπάζοντας ηρωικά αλλά τρυπώνοντας ως έσχατη λύση ανάγκης. Πάρτε για παράδειγμα την τρέχουσα κρίση στην Ευρωζώνη και το ενδεχόμενο κάποια χώρα-μέλος να βρεθεί σε αδυναμία χρηματοδότησης του χρέους της. Η ρεαλιστικότερη λύση που προτείνεται, υποδεικνύει την ανάληψη από την Ευρωζώνη του χρέους της χώρας αυτής, με παράλληλη επιβολή από τις Βρυξέλλες περιοριστικών όρων δημοσιονομικής προσαρμογής. Ορισμένοι Ευρωπαίοι ηγέτες προτείνουν ευθέως την έκδοση κοινού ευρώ-ομολόγου, που θα οδηγούσε κατευθείαν σε ακόμα στενότερη οικονομική ενοποίηση στην Ευρώπη. Έτσι η κρίση θα πραγματοποιούσε επιτέλους τα όνειρα των πιο φιλόδοξων ευρωπαίων!

Τελευταίο δίδαγμα: Μια οικονομική κρίση προκαλεί τρία επίπεδα προσαρμογών. Το πρώτο είναι προσαρμογή των τιμών: μειώνουμε τα επιτόκια, αυξάνουμε τις δαπάνες. Το δεύτερο είναι η αλλαγή στις πολιτικές: έξω η απορύθμιση των χρηματοπιστωτικών αγορών, μέσα οι ρυθμιστικοί κανόνες και η προληπτική εποπτεία. Το τρίτο, βαθύτερο επίπεδο αλλαγής αφορά το ίδιο το οικονομικό μοντέλο, το ιδεολογικό «παράδειγμα», την επαναστάθμιση εννοιών και αξιών. Όλα τα προηγούμενα χρόνια, οι υψηλοί ρυθμοί μεγέθυνσης της αμερικανικής οικονομίας εντυπωσίαζαν. Τώρα ξέρουμε πως η ανάπτυξη αυτή δεν ήταν ούτε κοινωνικά επωφέλης ούτε διατηρήσιμη. Στο μέλλον θα πρέπει να αποδίδουμε μικρότερη αριότητα στην αύξηση του ΑΕΠ ως αποκλειστικού κριτηρίου οικονομικής προόδου, θέτοντας και ορισμένα επιπλέον ερωτήματα. Πόσο συμβάλλει στην ευημερία της κοινωνίας μια ανάπτυξη που τα οικονομικά οφέλη της σωρεύονται στην κορυφή της πυραμίδας; Αν οι κάτοικοι μιας χώρας πλύναν στη δουλειά τους με το ποδόλυτο αντί αυτοκινήτου, κι αν η οικονομία αξιοποιούσε πλήρως αιολική και ηλιακή ενέργεια αντί να υπερκαταναλώνει πετρέλαιο, τότε ίσως το προϊόν της να αυξανόταν βραδύτερα. Δεν θα ήταν όμως η κοινωνική ευημερία μεγαλύτερη; Πόσο αξιόπιστος δείκτης προόδου είναι η αύξηση του ΑΕΠ όταν δεν διακρίνει τις κρατικές δαπάνες για φυλακές από τις δαπάνες για σχολεία, όταν δεν υπολογίζει τους δείκτες υγείας, εκπαίδευσης, «πράσινης οικονομίας»;

Η σημαντικότερη εμπειρία γνώσης τελικά δεν αφορά όσα μαθαίνεις, αλλά όσα καλείσαι να ξεμάθεις...

* Ο κ. Γ. Παγουλάτος είναι αναπληρωτής καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.